Judecătoria Cahul, sediul central
Judecător Sârbu Aliona
dosar nr. 4-23154819-05-4r-18122023

D E C I Z I E
în numele Legii

15 mai 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
în componența:
președintele completului de judecată, judecător Movilă Vitalie,
Judecătorii: Pilipenco Serghei, Dvurecenschii Evghenii,

a judecat fără prezența părților, în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul central din 27 noiembrie 2023, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de reprezentantul contestatorului, avocat Dandeș Veaceslav, în interesele lui Balan Leonid împotriva Încheierii din 30 august 2023 emisă în urma examinării plîngerii înregistrate în REI-2 nr. 4906 din 24.08.2023

C O N S T A T Ă :

La data de 23 octombrie 2023 avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid a depus *contestație* împotriva Încheierii din 30 august 2023 emisă în urma examinării plîngerii înregistrate în REI-2 nr. 4906 din 24.08.2023.

Prin *hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 27 noiembrie 2023* a fost respinsă ca fiind depusă tardiv contestația de către avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid împotriva Încheierii din 30 august 2023 emisă în urma examinării plîngerii înregistrate în REI-2 nr. 4906 din 24.08.2023.

Nefiind de acord cu această hotărîre, *avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid a contestat-o cu recurs*, solicitând admiterea recursului, cu casarea hotărîrii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare.

Cererea de recurs depusă fiind motivată, prin faptul că, instanța de fond a interpretat eronat prevederile legale aplicabile cazului, cât şi a făcut referire greșită la înscrisurile pe caz.

Mai mult ca atât, fiind menționat în recurs că, chiar şi în textul contestației a fost indicat concret cu referire la probele scrise cronologia evenimentelor de fapt importante pentru soluționarea cauzei. Respectiv, a fost indicat în contestație, cât și a fost anexat la contestație proba scrisă a răspunsului de la Inspectoratul de Poliție

Cahul, semnat de Șeful SP nr. 2 al IP Cahul - Artur Leonte, prin care a fost informat precum că, cererea acestuia înregistrată cu nr. 4906 din 24 august 2023 a fost examinată, şi pe fapt în acţiunile lui Gogolniceanu Cătălin nu sunt prezenți indicii calificativi ai infracţiunii sau contravenției. De asemenea, a fost informat că pe cazul dat este în drept să se adreseze în instanța de judecată în cauză civilă.

Careva acte suplimentare - Decizii, la acest răspuns nu au fost anexate, fapt confirmat cu certitudine de proba plicului şi răspunsului primit la 05.09.2023 de către Bălan Leonid și prezentat instanței. Totodată, conform acestui răspuns nu a fost informați despre modalitatea de contestare, precum şi modalitatea de a lua cunoştinţă cu materialele procesului R-2 nr. 4906.

Pe cale de consecință, referirea instanței la f.d.7 - verso, fără să redea în ce constă această probă (față - verso) și fără contrapunere cu proba prezentată anexată la contestație, demonstrează caracterul neîntemeiat şi ilegal al modalității instanței de examinare a cauzei.

Astfel, caracterul legal al soluției instanței ține şi de respectarea de către instanța a normelor legale aplicabile cazului, norme atât de procedură cât şi cu privire la probe şi probatoriu. Nemijlocit, fiind demonstrat că, la data de 05 septembrie 2023 Bălan Leonid a recepționat doar un răspuns de la Inspectoratul de Poliție Cahul. A fost demonstrat că Bălan Leonid nu a recepționat decizia agentului constatator pe cazul dat la 05 septembrie 2023, ci doar un răspuns, iar la 19 septembrie 2023 a fost depusă cererea scrisă în adresa IP Cahul, cu solicitarea de a fi prezentate materialele acumulate de organul de poliție în legătură cu examinarea cererii lui Bălan Leonid înregistrată cu nr. 4906 din 24 august 2023.

Și, la data de 09 octombrie 2023 a recepționat o trimitere poștală simplă de la Inspectoratul de Poliție Cahul, prin care în baza scrisorii cu nrll367 din 06.10.2023, i-au fost remise în copii materialele R-2/4906 din 24 august 2023.

Astfel, menționând recurentul că, la data de 09 octombrie 2023 a recepționat materialele pe acest caz, inclusiv încheierea organului de poliție din 30 august 2023 prin care este menționată ca fiind aprobată decizia de încetare a examinării cererii lui Bălan Leonid din motivul lipsei indicilor contravenției sau infracţiunii în acţiunile lui Gogolniceanu Cătălin.

În circumstanțele date, a fost indicat în recursul depus că, se remarcă şi ilegalitatea concluziei instanței precum că, Bălan Leonid a avut timp suficient pentru contestare, ori pe de o parte a fost demonstrat că, la 05 septembrie 2023

acesta a recepționat doar un oarecare răspuns, iar pe de altă parte, conform prevederilor art. 447[1] alin. (8) Codul contravenţional, copia de pe decizie se remite părților în termen de trei zile de la data emiterii.

Respectiv, pe lângă practica negativă admisă de agentul constatator la emiterea așa numitei decizii pe caz sub forma încheierilor care nici nu corespunde prevederilor art. 447[1] alin. (3) Codul contravenţional, se constată şi practica ilegală, prin care agentul constatator, de parcă examinează o petiție, remite părților doar un răspuns, ceea ce este ilegal, ori norma precitată stabilește că se remite decizia. Astfel, instanța a abordat superficial examinarea contestației şi a probelor prezentate în coraport cu normele aplicabile cazului, şi a adoptat o soluție neîntemeiată şi nemotivată, care nu poate fi menținută şi urmează a fi casată integral, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

Menționându-se în recursul depus că, instanța nu a examinat cauza în fond, şi nu s-a expus în hotărîre pe fondul cauzei, din care motiv, eroarea instanței poate fi reparată doar prin casarea integrală a hotărîrii, cu remiterea cauzei la rejudecare, pentru verificarea şi expunerea asupra tuturor argumentelor şi probelor din contestație atât privind termenele de depunere a contestației cât şi pe fondul contestației.

În drept, cererea de recurs depusă fiind întemeiată pe prevederile art. 447[1] alin. (8), art. 448, art. 462, art. 465, art. 472-473 Cod contravenţional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Totodată, este de menționat faptul că, părților le-a fost expediată cererea de recurs menționată și prin înștiințarea nr. 329 din 26 decembrie 2023 le-a fost comunicat despre necesitatea prezentării până la data de 29 ianuarie 2024 a referinței. Și, așa cum, referința nu a fost depusă până la data stabilită, termen care este unul de decădere, colegiul judiciar a examinat cauza în baza materialelor dosarului.

Verificând materialele cauzei contravenționale, analizând în complex argumentele și criticile formulate în recursurile depuse, colegiul judiciar conclude asupra necesității admiterii recursului declarat, casării hotărîrii primei instanțe, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Potrivit art. 468 Cod contravențional *”(1) recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1). (2) Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărîre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs şi la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanţei de judecată a cărei hotărîre este atacată. (3) Recursul primit, împreună cu dosarul contravenţional, se expediază, în cel mult 3 zile de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanței de recurs”*.

La caz, hotărîrea contestată a fost emisă la data de 27 noiembrie 2023 (f.d.39-43), cu expedierea la data de 01 decembrie 2023 în adresa părților a hotărîrii contestate și care a fost recepționată de către recurent și avocatul acestuia la 06 decembrie 2023 (f.d.44-46), iar cererea de recurs a fost depusă de către avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid la data de 08 decembrie 2023 (f.d.47-48) deci, în termenul de depunere a recursului, prevăzut de art. 468 Cod contravențional, a fost înaintat recursul în speță.

Conform art. 458 Cod contravențional*”(1) examinînd cauza contravenţională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravenţional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. (2) Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărîrea contravențională”*.

Colegiul judiciar notează că, instanța de fond pronunțând hotărîrea cu respectarea principiilor: legalității, egalității în fața legii, dreptății, oferind disponibilitate părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale.

Este de notat faptul că, conform art. 374 Cod contravențional, *”(2) procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu*

*participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenției. (2[1]) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenției. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. (4) În cadrul procesului contravenţional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal"*.

Mai mult ca atât, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Sarcina probei revine organelor oficiale şi nu persoanei acuzate, iar concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Orice dubiu de neînlăturat este în favoarea persoanei acuzate.

În conformitate cu art. 5 Cod contravenţional *"(1) nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenționale sînt interzise*. Iar potrivit art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod"*.

Colegiul judiciar notează și faptul că, potrivit art. 473 Cod contravenţional *"(1) După examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:* ***2) admite recursul, casînd hotărîrea atacată****, parţial sau* ***integral****, şi adoptă una dintre următoarele soluții: c)* ***dispune rejudecarea cauzei în primă instanță*** *dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului*

*instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător. (2) Decizia instanței de recurs se pronunță integral sau doar dispozitivul, urmînd a fi redactată în cel mult 3 zile”*.

Conform art. 381 Cod contravențional *”(1) orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime”*.

Art. 8 alin. (1) Cod contravențional, indică că, *”persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăție”*. Iar, în conformitate cu art. 375 Cod contravențional *„(1) persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenții se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional”*.

Iar, potrivit art. 425 Codul contravenţional, *”(3) aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege”*.

Din materialele cauzei se desprinde că, la data de 23 octombrie 2023 avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid a depus contestație împotriva Încheierii din 30 august 2023 emisă în urma examinării plîngerii înregistrate în REI-2 nr. 4906 din 24.08.2023. Și, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 27 noiembrie 2023 a fost respinsă ca fiind depusă tardiv contestația de către avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid împotriva Încheierii din 30 august 2023 emisă în urma examinării plîngerii înregistrate în REI-2 nr. 4906 din 24.08.2023.

Astfel, nefiind de acord cu această hotărîre, avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, cu trimiterea cauzei la o nouă examinare.

Potrivit art. 6 CEDO *”orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, adică că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu adversul”*.

Este de notat faptul că Curtea europeană, a reiterat că efectul art. 6 din CEDO este, printre altele, de a plasa un tribunal sub o obligație de a petrece o examinare adecvată a pozițiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea sau dacă ele sunt relevante pentru decizia sa. Cu toate acestea, deși art. 6 obligă instanțele să motiveze deciziile sale, aceasta nu poate fi înțeles ca impunându-se un răspuns detaliat la fiecare argument. Întinderea obligației de a motiva poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei.

Iar, în urma examinării cauzei în recurs a fost stabilită necesitatea admiterii cererii de recurs depuse, cu casarea hotărîrii contestate și trimiterea cauzei în prima instanță – Judecătoria Cahul, în alt complet de judecată pentru reexaminare. Așa cum, potrivit art. 460 Cod contravențional *”(1) instanța de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare, pronunţîndu-se prin hotărîre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei”*. Or, la caz s-a stabilit că, instanța de fond a conchis tardivitatea contestației depuse de avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid. Deci, nu a trecut la examinarea fondului cauzei, respingând contestația ca depusă tardiv, dar la formularea concluziei date nu pune accent pe faptul că, la data de 05 septembrie 2023 Bălan Leonid a recepționat doar un răspuns de la Inspectoratul de Poliție Cahul. Deci, Bălan Leonid nu a recepționat decizia agentului constatator pe cazul dat la 05 septembrie 2023, ci doar un răspuns, iar la 19 septembrie 2023 a fost depusă cererea scrisă în adresa IP Cahul, cu solicitarea de a fi prezentate materialele acumulate de organul de poliție în legătură cu examinarea cererii lui Bălan Leonid înregistrată cu nr. 4906 din 24 august 2023.

Și, la data de 09 octombrie 2023 a recepționat o trimitere poștală simplă de la Inspectoratul de Poliție Cahul, prin care în baza scrisorii cu nrll367 din 06.10.2023, i-au fost remise în copii materialele R-2/4906 din 24 august 2023.

Ținând cont de cele menționate supra, colegiul judiciar notează că, la data de 09 octombrie 2023 Balan Leonid a recepționat materialele pe acest caz, inclusiv

încheierea organului de poliție din 30 august 2023 prin care este menționată ca fiind aprobată decizia de încetare a examinării cererii lui Bălan Leonid din motivul lipsei indicilor contravenției sau infracţiunii în acţiunile lui Gogolniceanu Cătălin.

În circumstanțele date, se remarcă netemeinicia concluziei instanței precum că, Bălan Leonid a avut timp suficient pentru contestare, ori pe de o parte a fost demonstrat că, la 05 septembrie 2023 acesta a recepționat doar un oarecare răspuns, iar pe de altă parte, conform prevederilor art. $447^1$ alin. (8) Codul contravenţional, copia de pe decizie se remite părților în termen de trei zile de la data emiterii.

Respectiv, se desprinde faptul că, instanța de fond a abordat superficial examinarea contestației şi a probelor prezentate în coraport cu normele aplicabile cazului, şi a adoptat o soluție neîntemeiată şi nemotivată, care nu poate fi menținută şi urmează a fi casată integral, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

Deci, cele menționate supra în ansamblu denotă faptul că, instanța de fond nu a pus accent pe circumstanțele menționate supra, ceea ce denotă soluționarea eronată a cauzei, or, prin pronunțarea hotărîrii contestate, instanța de fond nu a stabilit și nu a verificat circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a cauzei și unele întrebări au fost lăsate fără răspuns, și manifestă o expunere a concluziilor contradictorii prevederilor în vigoare și materialelor dosarului.

Curtea europeană a reiterat că funcţia unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum şi posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. Așa cum, în speță în conformitate cu prevederile art. 462 alin. (4), lit. a)-b) Cod contravențional, la emiterea hotărîrii instanța de fond urma să se expună asupra tuturor pretențiilor din contestație, precum şi cele invocate cadrul şedinţei de judecată, să motiveze principiile pe care se întemeiază poziția instanței de admitere sau de respingere a probelor prezentate de ambele părți, precum şi normele legale care au stat la baza respingerii sau admiterii probelor prezentate de părțile în proces.

Colegiul judiciar reține că prima instanță nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru soluţionarea cauzei, a interpretat incorect normele legislației în vigoare şi concluziile primei instanțe nu sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei, iar o serie de întrebări au rămas fără răspuns.

Deoarece, erorile de drept admise de către prima instanță la judecarea cauzei contravenționale nu pot fi reparate de către instanța de recurs, or, la examinarea cauzei date, instanța nu a judecat fondul, instanța de recurs nu poate trece la examinarea fondului cauzei. Or, în procesul contravențional fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu adversul.

Astfel, reieșind din cele menționate supra, se manifestă necesitatea admiterii recursului declarat, cu casarea integrală a hotărîrii primei instanțe şi dispunerea rejudecării în prima instanță, însă în alt complet de judecată.

Pentru adoptarea unei hotărîri legale şi întemeiate, la rejudecarea cauzei contravenționale prima instanță urmează să țină cont de deficiențele menționate de instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 465-468, art. 470-472, art. 473 alin. (1), pct. 2), lit. c) și alin. (2), art. 474 Cod contravențional, colegiul judiciar

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de avocatul Dandeș Veaceslav în interesele lui Balan Leonid.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 27 noiembrie 2023, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de reprezentantul contestatorului, avocat Dandeș Veaceslav, în interesele lui Balan Leonid împotriva Încheierii din 30 august 2023 emisă în urma examinării plîngerii înregistrate în REI-2 nr. 4906 din 24.08.2023.

Se dispune rejudecarea cauzei în prima instanță – Judecătoria Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecător Movilă Vitalie

Judecătorii Pilipenco Serghei

Dvurecenschii Evghenii